CONVERGENȚĂ FORMAL- NONFORMAL ÎN LITERATURĂ ȘI EDUCAȚIA RELIGIOASĂ ȘI MORALĂ

Veronica VORONEANU,
doctorandă, anul II,
Universitatea Pedagogică de Stat ,,Ion Creangă” din Chișinău.
ORCID:0009-008-7782-7854
E-mail: *avoroneanu@yahoo.com*

Rezumat. *Lucrarea analizează convergența dintre educația formală și cea nonformală, punând accent pe rolul învățământului extrașcolar în dezvoltarea individului. Prin analiza nuvelei „De la noi la Cladova” de Gala Galaction, sunt evidențiate mecanismele prin care învățarea se produce în afara școlii, în cadrul comunității și al experiențelor directe. Educația extrașcolară reprezintă un pilon esențial în dezvoltarea competențelor și formarea personalității elevilor. Aceasta completează educația formală prin activități extracurriculare care le oferă posibilitatea de a explora noi domenii de interes, de a-și dezvolta creativitatea și de a dobândi competențe interculturale. Studiind opere literare precum „De la noi la Cladova” de Gala Galaction și „Jurnalul unui preot de țară” de Georges Bernanos, putem analiza contribuția literaturii și a educației religioase în formarea tinerilor.*

Cuvinte-cheie: *educație formală, educație nonformală, învățământ extrașcolar, pedagogie, cultură, literatură, interculturalitate, formarea caracterului.*

FORMAL-NONFORMAL CONVERGENCE IN LITERATURE AND RELIGIOUS AND MORAL EDUCATION

Summary. *This paper analyzes the convergence between formal and nonformal education, emphasizing the role of extracurricular learning in individual development. Through the analysis of the novella* De la noi la Cladova *by Gala Galaction, the study highlights the mechanisms through which learning occurs outside the school environment, within the community, and through direct experiences. Extracurricular education serves as a crucial pillar in the development of students' competencies and personality formation. It complements formal education through extracurricular activities that provide opportunities to explore new fields of interest, develop creativity, and acquire intercultural competencies. By studying literary works such as De la noi la Cladova by Gala Galaction and The Diary of a Country Priest by Georges Bernanos, we can examine the contribution of literature and religious education to the formation of young individuals.*

Keywords*: Formal education, nonformal education, extracurricular learning, pedagogy, culture, literature, interculturality, character formation.*

Introducere

Învățământul extrașcolar joacă un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a elevilor, complementând activitățile formale din cadrul școlii. Prin participarea la

activități extracurriculare, tinerii își dezvoltă abilități esențiale precum gândirea critică, adaptabilitatea și spiritul colaborativ. Literatura și religia au fost întotdeauna surse importante de învățare, oferind modele morale și perspective asupra valorilor sociale. Această lucrare analizează influența educației extrașcolare asupra elevilor, cu accent pe literatura religioasă și pe impactul activităților culturale.

Educația și învățământul extrașcolar constituie elemente esențiale în procesul de formare a individului. Dacă educația formală este reglementată și organizată instituțional, educația nonformală are un caracter flexibil și permite asimilarea cunoștințelor prin experiențe directe. Analiza nuvelei „De la noi la Cladova” de Gala Galaction ne permite să identificăm modalități prin care învățarea informală și nonformală contribuie la dezvoltarea culturală și morală a individului.

Literatura ca mijloc de educație extrașcolară

Literatura este un instrument esențial în educația extrașcolară, deoarece ajută elevii să își dezvolte imaginația și să înțeleagă valorile fundamentale ale societății. Nuvela „De la noi la Cladova” de Gala Galaction explorează identitatea religioasă și contactul dintre diferite comunități culturale. Prin această operă, elevii pot învăța despre relațiile interumane, despre toleranță și despre modul în care valorile morale influențează comportamentul uman.

Educația religioasă și morală în afara școlii

Un alt aspect important al educației extrașcolare este componenta religioasă. În multe comunități, biserica oferă programe educaționale care contribuie la formarea caracterului și la dezvoltarea spirituală a tinerilor. „Jurnalul unui preot de țară” de Georges Bernanos prezintă dilemele unui preot care încearcă să își îndeplinească misiunea într-o societate în schimbare. Prin astfel de lecturi, elevii pot înțelege mai bine rolul eticii și moralității în viața cotidiană.

Impactul activităților culturale asupra elevilor

Activitățile extrașcolare nu se limitează la lectură și religie. Cercurile literare, taberele educaționale și atelierele artistice sunt exemple de modalități prin care elevii pot dobândi cunoștințe suplimentare și pot experimenta învățarea prin metode nonformale. Participarea la astfel de activități dezvoltă abilități sociale, întărește colaborarea între elevi și îi ajută să își exprime liber ideile și emoțiile.

Formarea competențelor interculturale prin educație extrașcolară

Într-o societate din ce în ce mai diversificată, educația extrașcolară joacă un rol crucial în dezvoltarea competențelor interculturale. Interacțiunea cu persoane din medii culturale diferite prin activități comunitare, studiu literar și participare la evenimente culturale îi ajută pe elevi să își formeze o gândire deschisă și tolerantă. Astfel, educația extrașcolară contribuie la dezvoltarea unei generații capabile să comunice eficient într-o lume globalizată.

Educația formală și nonformală – definiții și importanță

Educația formală se desfășoară în instituții reglementate, având un curriculum prestabilit și obiective clare. Educația nonformală, în schimb, include activități precum participarea la cercuri literare, voluntariat, inițiative culturale și tradiționale, care contribuie la formarea individului într-un mod diferit de școala clasică.

Convergența dintre educația formală și nonformală

Educația formală și nonformală se completează reciproc, creând un sistem de învățare continuu. În nuvela „De la noi la Cladova”, observăm modul în care personajele își formează identitatea nu doar prin educația școlară, ci și prin experiențele transmise de familie și comunitate. Acest aspect subliniază importanța învățării prin practică și interacțiune socială.

Exemple din „De la noi la Cladova” – Educația nonformală în literatură

✓ Învățarea prin experiență și observare:

În nuvelă, tinerii învață meserii și tehnici de supraviețuire prin practică directă. Acest tip de educație nonformală asigură dezvoltarea unor competențe aplicabile în viața cotidiană.

✓ Transmiterea valorilor prin educația religioasă și morală:

Valorile morale și religioase sunt transmise nu prin lecții teoretice, ci prin tradiții și exemple de viață. Personajele asimilează principii etice prin influența comunității.

✓ Învățarea prin povestiri și oralitate:

Tradițiile orale joacă un rol esențial în educația personajelor, facilitând transmiterea culturii și valorilor din generație în generație.

✓ Interacțiunile sociale ca mediu de învățare:

Evenimentele comune, sărbătorile și interacțiunile zilnice sunt surse de educație, demonstrând că învățarea nu are loc doar în școală.

Impactul educației extrașcolare în dezvoltarea individului

Educația extrașcolară contribuie la formarea unor competențe precum autonomia, gândirea critică și abilitățile sociale. Prin participarea la activități extracurriculare, tinerii își dezvoltă nu doar cunoștințele academice, ci și capacitatea de adaptare la diverse contexte sociale și culturale.

Activități educaționale extrașcolare și aplicabilitatea lor

1. Lectura și interpretarea literară

Lectura este o metodă fundamentală de educație nonformală, permițând dezvoltarea competențelor lingvistice și critice. În „De la noi la Cladova”, educația prin lectură este implicită, deoarece poveștile și relatările orale joacă un rol esențial în transmiterea valorilor culturale. O aplicabilitate modernă a acestui concept este organizarea cluburilor de lectură, unde elevii pot analiza și discuta teme relevante inspirate din literatură.

2. Dramatizarea și teatrul educațional

O metodă eficientă de învățare extrașcolară este dramatizarea unor scene din opere literare. Aceasta nu doar că îmbunătățește înțelegerea textului, dar oferă și oportunitatea de a dezvolta abilități de comunicare și exprimare artistică. De exemplu, fragmente din „De la noi la Cladova” pot fi adaptate sub formă de scenete, evidențiind relațiile interpersonale și valorile morale prezentate în nuvelă.

3. Excursii tematice și educația prin descoperire

Excursiile educaționale reprezintă o modalitate excelentă de a combina învățarea teoretică cu experiențele practice. În cazul studierii nuvelei lui Gala Galaction, vizitarea unor sate tradiționale sau biserici vechi ar oferi elevilor o înțelegere mai profundă a contextului istoric și social descris în operă. Această metodă încurajează învățarea experiențială și dezvoltă abilități de observație și analiză.

4. Ateliere de creație și scriere creativă

Un alt mod de a valorifica literatura în educația extrașcolară este organizarea atelierelor de scriere creativă, unde elevii pot compune texte inspirate de temele și personajele din „De la noi la Cladova”. Acest tip de activitate dezvoltă gândirea critică și creativitatea, permițând elevilor să își exprime propriile perspective asupra valorilor și dilemelor morale prezentate în nuvelă.

5. Proiecte interdisciplinare și studii de caz

O abordare modernă a educației nonformale presupune integrarea literaturii cu alte discipline, precum istoria, filosofia sau educația civică. De exemplu, elevii pot realiza proiecte despre impactul religiei în comunitățile rurale sau despre evoluția

sistemului educațional în zonele tradiționale. Această metodă încurajează colaborarea, cercetarea și aplicarea cunoștințelor în contexte reale.

Concluzii. Educația extrașcolară este esențială pentru dezvoltarea completă a elevilor. Prin activități culturale, religioase și literare, aceștia dobândesc abilități valoroase care le vor folosi în viața adultă. Studierea operelor literare și implicarea în activități comunitare îi ajută să își formeze un sistem de valori solid și să devină cetățeni activi și responsabili. Susținerea acestor forme alternative de educație este esențială pentru viitorul societății.

Educația formală și nonformală se completează, oferind individului o pregătire complexă. Exemplele analizate din nuvela „De la noi la Cladova” arată că educația nu se limitează la școală, ci include experiențele comunitare, tradițiile și interacțiunile sociale, demonstrând importanța învățământului extrașcolar.

Referințe bibliografice:

1. Galaction, G. (1924). *De la Noul la Cladova*. București: Editura Minerva.
2. Dewey, J. (1938). *Experience and Education*, New York: Macmillan.
3. Văideanu, G. (1988). *Educația nonformală și dezvoltarea umană*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
4. Negreț-Dobridor, I. (2008). *Educația nonformală și alternativele educaționale*. București: Editura Universității.
5. OECD (2018). *The Future of Education and Skills* 2030. Paris: OECD Publishing.